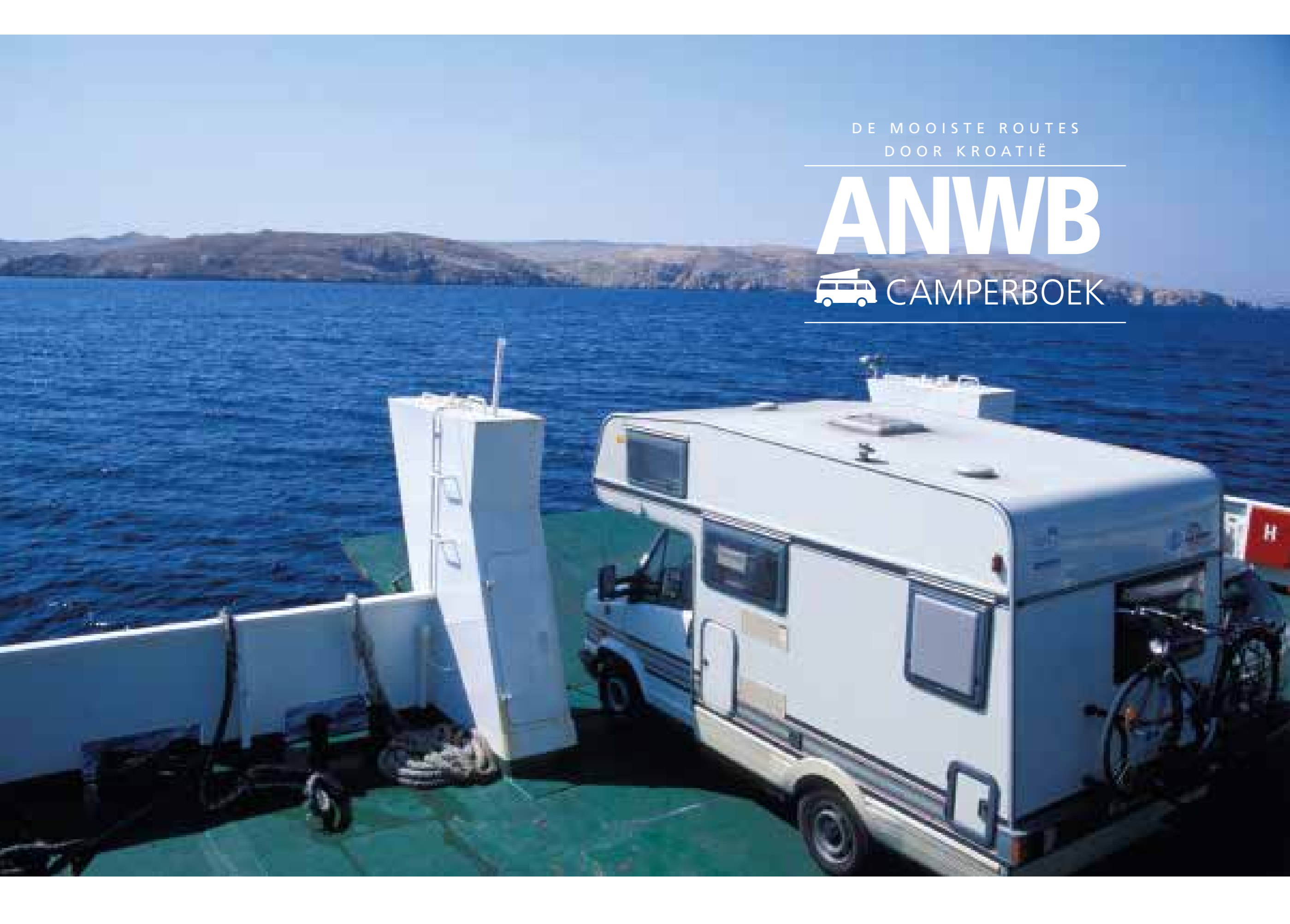

DE MOOISTE ROUTES
DOOR KROATIË

ANWB

 CAMPERBOEK

VAN DE JULISCHE ALPEN NAAR DE ADRIATISCHE ZEE

De handigste toegangspoort tot het dal van de Sava in het noorden van Slovenië is de circa 8 km lange Karawankentunnel (tol).

Een alternatief is de route over het bergmassief, maar dan moet de 1368 m hoge Loiblpas worden bedwongen, die met stijgingen tot 17% een ware uitdaging vormt.

Ook in dat geval moet je overigens door een tunnel, maar die is met circa 1 km een stuk minder lang. Wie het sowieso niet fijn vindt om door een tunnel te rijden, kan de verder naar het westen gelegen Wurzenpas naar het Savadal nemen. De pas bereikt een hoogte van slechts 1073 m, maar doet dat wel met veel haarspeldbochten en stijgingen tot 18%. Ook de eerste bestemming op deze route, nationaal park Triglav, ligt aan het einde van een bochtig parcours. Via Mojstrana rijd je met adembenemende uitzichten vanuit het Savadal hoog de bergen in. Met de pas Prelaz Vršič op 1611 m is het hoogste punt van dit traject bereikt.

Eenmaal terug in het Savadal gaat het via Jesenice en Radovljica naar het luchtkuuroord Bled aan de oostrand van nationaal park Triglav. Vanaf hier loopt de route verder via het wintersportgebied Pokljuka naar Bohinjska Bistrica en dan opnieuw via bochtige wegen naar Kranj in het Savadal. Het vervoltraject naar Škofja Loka loopt grotendeels over een vlakte. Over goede wegen rijd je vervolgens verder naar Ljubljana, de hoofdstad van Slovenië, en via de snelweg naar de zuidelijker gelegen grotten van Postojna, een van de hoogtepunten op deze route. Vrijwel geen ander grottenstelsel in Europa kan tippen aan de afmetingen en de pracht van de stalagmieten en stalactieten.

Liefhebbers van klassieke rijkunst zal een bezoek aan de stoeterij Lipica interesseren, want hier worden de lipizzaners gefokt die beroemd zijn geworden door de Spaanse Rijsschool in Wenen. De route eindigt bij zee, waar je met een verfrissende duik het stof van je kunt afspoelen.

*Beslist een uitstapje waard –
het Meer van Bohinj in
nationaal park Triglav*

Je pad is je bestemming

De meeste mensen die vakantie gaan vieren in Kroatië rijden vanaf de Sloveense grens linea recta naar de kust, terwijl het gebied tussen de Julische Alpen en de Adriatische Zee eigenlijk veel te mooi is om zomaar doorheen te jakkeren.

Boven: Opatija gaat in het zuiden over in het vissersdorpje Ičići

Midden, links: de Korzo in Rijeka met de stadspoort en de klokkentoren

Midden, rechts: het Nationaal Theater in Rijeka

Onder: de spil van Rijeka is de grote haven, een overslagplaats voor Zuid-, Centraal- en Oost-Europa

09 Opatija

De Riviera van Opatija, die naast de Côte d'Azur de belangrijkste reisbestemming van de Habsburgse elite was, wordt ook wel het Nice aan de Adriatische Zee genoemd. Als Oostenrijks-Hongaars kuuroord en badplaats met de Italiaanse naam Abbazia was het tot 1914 vooral in de winter een toevluchtsoord voor de adel, want het vlak achter Opatija gelegen Učka-gebergte beschermt de plaats tegen koude winden uit het achterland. De Habsburgse adel kon dat wel waarden en dus verruilen velen de sneeuw en kou in Wenen of Boedapest voor het kuuroord aan de Kroatische Riviera. Opatija is daarmee niet alleen een van de oudste toeristische bestemmingen in Kroatië, maar misschien ook wel een van de mooiste.

Tot ongeveer 1840 was Opatija niet meer dan een klein vissersdorp met 35 huizen en een kerk. Daar kwam enkele jaren later verandering in toen er een spoorlijn tussen Wenen en Opatija werd aangelegd. Er verzezen imposante hotels en veel welgestelde gasten lieten een eigen villa

bouwen. Deze panden zijn allemaal liefdevol gerestaureerd en de plaats is grotendeels verschoond gebleven van massatoerisme.

10 Rijeka

Rijeka is na Zagreb en Split de grootste stad van Kroatië en bovendien het culturele en economische centrum van de regio Kvarner. Vooral de haven is van grote betekenis voor de stad. Naast reusachtige containerschepen kun je hier tal van veerboten zien varen. Dat Rijeka de ambiance van een grote stad ademt, heeft het te danken aan de kathedraal, de universiteit, een theater, een mooie kustboulevard met statige stadspaleizen en een bedrijvige binnenstad met goede winkelmogelijkheden. Bovendien zijn er hier enkele mooie zwemplekken. Het oudste godshuis van Rijeka is de Maria-Hemelvaartkerk uit de 12e eeuw. Een bijzonderheid ervan is de scheve klokkentoren, die door de inwoners vaak de 'scheve toren van Rijeka' wordt genoemd. De kathedraal van Rijeka is aan Sint-Vitus gewijd, de beschermheilige van de stad. De ronde barokkerk met de

door zuilen ondersteunde koepel is vanaf 1638 gebouwd door de jezuïeten, naar het voorbeeld van de Venetiaanse Santa Maria della Salute. Het is de enige in zijn soort in Kroatië en het geestelijk centrum van de stad. In de kerk wordt een kostbare gotische crucifix bewaard en bovendien een steen die een woedende man naar de crucifix zou hebben gegooid omdat hij verloren had met gokken. De gekruisigde zou daarop zijn gaan bloeden, waarna de crucifix door de gelovigen als wonderdoend wordt vereerd. Ook bezienswaardig is de verzameling sacrale kunst in de galerie in het bovenste gedeelte van de kerk.

De kathedraal verheft zich boven de kleine, maar schilderachtige binnenstad van Rijeka, waar de Romeinse fundamenten, middeleeuwse huizen en barokke gebouwen uit de Habsburgse tijd een harmonieus geheel vormen. De Korzo, waar de stedelingen 's avonds graag een wandelingetje maken, wordt omzoomd met winkels, cafés en de opvallende stadstoren, de oorspronkelijke toegang tot de binnenstad.

Boven: bij Jelsa op Hvar lonken schaduwrijke staanplaatsen met prachtig uitzicht op zee

Midden: je moet wel een beetje klauteren om op het strand aan deze baai bij Sveta Nedilja te komen, maar je kunt natuurlijk ook simpelweg de boot nemen

Onder: lavendel, agaven en verlaten baaien: Hvar is een paradijs voor natuurliefhebbers

UITSTAPJE

Brač en het hrapočuša-gebak

Gebak associeer je niet direct met hard gesteente, tenzij de banketbakker zijn product danig heeft verpest. En toch hebben rotsen als voorbeeld gediend voor het prachtige hrapočuša-gebak van het eiland Brač. Het gebak is zo beroemd dat het sinds 2012 tot het immateriële cultureel erfgoed van de republiek Kroatië wordt gerekend. Er is zelfs een festival aan gewijd, de hrapočuša-avond. Elke familie heeft zijn eigen recept, dat als een schat wordt bewaard. In het gebak belandt alleen het beste dat het eiland te bieden heeft. Op een bodem van biscuit, waarbij rum niet mag ontbreken, komt een vulling van walnoten, suiker, eiwit, citroensap en een beetje citroenrasp. De walnoten worden gekaramelliseerd, waardoor de bovenkant van het gebak inderdaad veel weg heeft van ruw gesteente. Het

is niet alleen een aanrader voor lekkerbekken, want hrapočuša zou een afrodiserende uitwerking hebben. Geen wonder dus dat het bij zowel de lokale bevolking als bezoekers in trek is.

Gouden Hoorn

Een attractie voor waterratten en zonzanbidders is het strand Zlatni rat, wat 'Gouden Hoorn' betekent. De sikkelvormige landtong steekt 400 m ver de azuurblauwe zee in. De landtong is omzoomd met een nagenoeg wit strand en biedt in het binnenland een groen dennenbos. Afhankelijk van het seizoen en de stromingen in zee is de punt van het strand steeds weer anders van vorm.

GPS 43.25534, 16.63403

De haven ligt vrijwel pal tegenover de oostpunt van Hvar en er varen dan ook veerboten naar het eiland. Een dagtochtje naar Hvar is zeer de moeite waard. Een andere veerboot vaart naar Korčula. Drvenik is ideaal voor een rustige vakantie zonder stress. Het strand aan de baai van Donja Vala bestaat uit fijne kiezels. Je kunt hier een verfrissende duik in zee nemen, maar ook languit van de zon en de zee genieten. Vlak achter het strand loopt de met palmbomen omzoomde kustboulevard, die uitnodigt tot een wandeling naar Gornja Vala. Ook de baai bij die wijk is niet te versmaden, want dankzij de zeeden die hier groeien kun je heerlijk luieren in de schaduw. De campings van Drvenik staan overigens hoog aangeschreven. Het is dus dubbel en dwars de moeite waard om dit dorpje met een bezoek te vereren.

10 Het eiland Hvar

Wie in juni met de veerboot van Drvenik naar het eiland Hvar vaart, wordt daar onthaald op een doorringende zoete geur en lila bloemen zo ver het oog reikt. In die maand worden hier de lavendelvelden geoogst en soms mogen vakantiegangers daar zelfs bij helpen. De bloemen worden gedroogd en in kleine zakjes overal op Hvar verkocht of geëxporteerd als ingrediënt voor cosmetica

en parfums. Maar wie denkt dat hij daarmee het hoogtepunt van het eiland heeft beleefd, zou nog een blik moeten werpen in de vele gaarden met cipressen, oleanders en sinaasappel- en citroenbomen. Hierdoor ademt dit op drie na grootste eiland in de Adriatische Zee een Toscaanse ambiance, die wordt gecompleteerd door vijgenbomen. Ook dankzij de gemiddeld 2718 zonuren per jaar mag Hvar zich verheugen in grote populariteit onder toeristen. Omdat het gebergte op het buureiland Brač het eiland beschermt tegen de bora, de valwind, heerst hier vrijwel overal een mild klimaat. De subtropische vegetatie geeft de kleine baaien een heel bijzondere charme.

11 Jelsa

Jelsa is een typisch Dalmatisch havenplaatsje: langs de haven rijgen de pastelkleurige huizen zich aaneen, de slanke kerktoeren van de Sint-Mariakerk weerspiegelt in het water en beboste hellingen liggen beschermend om het plaatsje heen. In tegenstelling tot de geschiedenis van Vrboska (zie hierna) begint die van Jelsa al in de oudheid: Illyriërs vestigden zich hier en Griekse immigranten die het eiland Hvar als toevluchtsoord hadden gekozen, bouwden rond de 4e eeuw v.Chr. op de heuvel ten zuiden van de baai een observatiepost, die later

werd overgenomen door de Romeinen. In de 14e eeuw wordt voor het eerst melding gemaakt van de nederzetting aan zee. Ook hier moesten de inwoners zich verdedigen tegen aanvallen van piraten en versterkten daarom hun Sint-Mariakerk met een gekanteelde muur. In de dorpskern voor de Sint-Ivankerk ligt een mooi renaissanceplein met enkele cafés. In het achterland van Jelsa gaat in het dal Starigradsko polje een bijzondere archeologische vindplaats schuil. *Polje* betekent 'veld', en op dit veld of beter gezegd deze vlakte bedreven de eerste Griekse bewoners al landbouw. De structuur van deze antieke velden en enkele grensmarkeringen zijn bewaard gebleven en worden nog altijd door de boeren gebruikt.

12 Vrboska

In het dorpje Vrboska aan de noordkust van Hvar staat een bijzondere kerk, die eruitziet als een stenen schip met een klokkentoren. Om de oorspronkelijke kerk heen is namelijk een vesting gebouwd, die ooit weerstand moest bieden tegen Ottomaanse piraten. De wekerk die zo is ontstaan, is vanwege de eigenaardige architectuur uniek in het Middellandse Zeegebied. De oude kern van Vrboska ligt schilderachtig aan een smalle, diep landinwaarts reikende zeearm, waarover verschillende bruggen lo-

waterrivieren op de Balkan. De rivier heeft tot 1300 m diepe kloven achtergelaten in het karstlandschap – de diepste kloven van Europa. De hoogvlakte rond Žabljak is als ski- en wandelgebied in gebruik, maar verder is het Durmitor-massief grotendeels verschoond gebleven van menselijk ingrijpen.

Naast herten en gemzen leven er voor Europa heel zeldzame dieren in het nationaal park, zoals bruine beren, wolven, wilde katten, adelaars en kor- en auerhoenders. Driekwart van de bergflora is inheems en de

bestanden Oostenrijkse dennen behoren tot de laatste Europese oerwouden. Op een hoogte van 1416 m bij Žabljak ligt het tot 49 m diepe Crno jezero ('Zwarte Meer'), dat goed ontsloten is door wandelpaden.

12 Tara-kloof

De Tara-kloof is een van de grootste kloven van Europa en is gewoon een must-see in Montenegro. De Tara heeft hier een uniek landschap gecreëerd: de rivier heeft de rotsen tot wel 1600 m diep uitgesleten en een

spectaculair reliëf achtergelaten. De Tara-kloof is niet alleen de langste en diepste kloof van Europa, maar ook een van de grootste *canyons* ter wereld. Sommige watervallen in de kloof storten zich via verschillende niveaus wel 60 m omlaag. Wie langs de rand van de kloof loopt, heeft telkens weer prachtig uitzicht op de groene rivier die door het dal kronkelt. Een rafttocht is een mooie manier om de kloof te verkennen, maar alleen in de zomermaanden. Dan is de rivier niet zo woest als in het voorjaar, want er moeten enkele stroomversnellingen

worden bedwongen. Houd er rekening mee dat wie met zijn eigen raft komt een kleine vergoeding moet betalen. Wie nog meer adrenaline door zijn lijf wil laten gieren: er loopt ook een tokkelbaan over de kloof.

13 Đurđevića-Tarabrug

De Đurđevića-Tarabrug, tijdens de bouw in 1938 een van de grootste bruggen van gewapend beton in Europa, behoort tot de belangrijkste bezienswaardigheden in de Tara-kloof. De brug ligt 150 m boven de rivier en rust op brede bogen, waarvan de breedste 116 m overspant. In de Tweede Wereldoorlog werd de brug opgeblazen door partizanen, maar later weer herbouwd. In de ochtendnevel biedt de brug vaak een onwerkelijk plaatje: het gevaarte lijkt dan te zijn gehuld in wattige wolken, terwijl erachter blauwe bergen oprijzen. Het is de moeite waard om te proberen je hoogtevrees te overwinnen en de brug op te lopen, want vanaf halverwege heb je een fantastisch uitzicht op de kloof.

14 Mojkovac

Als in Montenegro de naam Mojkovac valt, dan zullen veel mensen niet in de eerste plaats aan het alpiene landschap denken, maar aan het verleden van hun land: in Mojkovac vonden in de winter van 1916 zware gevechten plaats met de Oostenrijkers. De Slag van Mojkovac ging de geschiedenisboeken in als de laatste die Montenegro als zelfstandig land voerde. Een obelisk in het stadje herinnert nog altijd aan die gebeurtenis. Tegenwoordig is Mojkovac een populaire uitvalsbasis voor excursies naar de bergen Belasica en Sinjajevina of wandelingen

Links: nationaal park Durmitor wordt gekenmerkt door diepe kloven, dichte bossen en hoge bergen

Rechts: de indrukwekkende Đurđevića-Tarabrug over de Tara-kloof

KUCA RAJO RADOVIC KAMP

Op deze kleine boerderij in het dal van de Morača is plaats voor tien voertuigen. Je krijgt hier een goed inkijkje in het plattelandsleven in Montenegro. De eigenaren presenteren trots hun zelfgemaakte producten, zoals brood, kaas en jam. Koop er gewoon iets van, je zult er geen spijt van hebben!

Medjurecje, GPS 42.715491, 19.368735

CAMPING AT BOCHA'S

Ten zuidwesten van Žabljak ligt deze camping op een hoogte van 1450 m in nationaal park Durmitor. Er kunnen hier dertig voertuigen staan.

**Razvrsje bb, 84220 Žabljak
kampkodboce.me, GPS 43.144535, 19.11631**

